

Adolf Novotný: Biblický slovník 1956

OD KAŽDÉHO BIBLICKÉHO SLOVNÍKU se právem očekávalo, že seznámí pokud možno se všemi biblickými pojmy, ať zeměpisnými, dějepisnými, přírodopisnými, ať nábožensko-kultickými a theologickými, ale i profánními tak, aby čtenář lépe porozuměl biblickému textu a jeho kulturně historickému a nábožensko-mravnímu pozadí. Tak jsem chápal úkol Biblického slovníku v jeho prvotní podobě z r. 1935. Ale od té doby učinila theologická věda v oblasti biblistiky značné pokroky nejen novými objevy v oboru archeologie, jazykozpytu a historie, ale i změněným postojem biblického bádání. T. zv. kritická theologie, vyrostlá pod vlivem vývojové theorie, spokojovala se namnoze zjišťováním historických, nábožensko-dějinných předpokladů, což jí sice umožnilo zaznamenati trvale hodnotné objevy, ale často ji oslepilo pro zvěstný smysl Písma sv. Odkryla předpoklady slov a slovíček, ale často se jí ztratilo Slovo jako Boží oslovení. Můžeme říci, že znala jen podstatná jména, ale neznala slovesa. Nejpatrnější to bylo na slovnících k bibli. Slovesa, označující činnost Boží a lidskou, se v nich nevyskytují. Tak tomu bylo i s první podobou Biblického slovníku z r. 1935. V nové podobě věnuje Biblický slovník právě slovesům co největší péči, protože v nich je obsazeno dění nejen v minulosti, ale i v přítomnosti. Vzorem mi tu byl Kittelův doposud neukončený, od r. 1932 vycházející Theologisches Worterbuch zum Neuen Testament [TWNT] a Richardsonův Theological Word Book of the Bible [1950]. Východiskem mi byl kralický překlad bible z r. 1613, po případě Kašparova Biblická konkordance z r. 1933. Poněvadž však řada překladů je překladem někdy desíti i více slov hebrejských a řeckých a na druhé straně jeden a týž hebrejský nebo řecký výraz je překládán množstvím různých Českých slov, bylo nutno namnoze uvést i hebrejský a řecký originál. Avšak i prostý český písmář, neznalý původních jazyků, si z těchto cizojazyčných převodů uvědomí, jak opatrný musí být, aby týmž českým slovům nepřisuzoval vždy týž obsah a tak neskresloval biblické poselství. Nadto jsou některé kralické výrazy dnešnímu čtenáři už nesrozumitelné [např. náchlebník, nevod, obhoření, obmysl, odčísti se, odhněsti se, odiva, sedání, socha, trupel a pod.] a mají jiný obsah než dnes [na př. důvod = důkaz, odděliti = rozčtvrtiti, proměna = příšera, obluda a pod.]. Bylo nutno vysvětliti i taková slova. Kdo zná dějiny biblických věd, ví, že výklad jednotlivých pojmů a konstatování jednotlivých skutečností mohou býti různé podle toho, k jaké theologické škole vykladač patří. Mou zásadou bylo uvádět pokud možno tradiční pojetí, nebylo-li zcela bezpečně a jednoznačně vyvráceno. Tam, kde se tradiční názor ukázal býti neudržitelný, přidržel jsem se většiny novějších badatelů, při čemž jsem tu a tam uvedl i menšinový názor. U jednotlivých pojmů bylo nutno ukázat, jak se jejich obsah měnil, po případě prohluboval, aby tak čtenář viděl, že jde o živé pojmy, jimiž autoři bible odpovídali na své setkání s Bohem. Mnohdy lze mnoho vyčísti i z překladu biblických jmen. Neboť i jmény vyjadřovali bibličtí lidé své náboženské smýšlení.

BIBLICKÝ SLOVNÍK

[Biblicky-slovník-Adolf-NovotnýStáhnout](#)

Hodnocení:

□□□□